

RESOLUCIÓ

Educació

DRET A L'EDUCACIÓ I AL LLEURE
CIUTAT EQUITATIVA

DRET A LA SALUT
CIUTAT EQUITATIVA

ANTECEDENTS

Descripció dels fets objecte de la queixa

En data 29 de maig de 2025, l'AFA de l'Escola Bressol Municipal Alchemika va presentar una queixa davant aquesta Sindicatura en què exposava que els sistemes d'aire condicionat i calefacció del centre no funcionen des de fa mesos.

Segons s'hi indica, en els darrers anys el sistema de climatització ha patit nombroses avaries. Tot i que s'hi han fet petites reparacions que han permès un funcionament temporal, es considera necessària una intervenció més profunda i costosa que resolgui el problema de manera definitiva.

La manca de manteniment i la inoperativitat del sistema exposen els infants de 0 a 3 anys a condicions tèrmiques extremes. Aquesta situació es veu agreujada pel fet que el terra del pati és de cautxú, un material que acumula molta calor.

L'Institut Municipal d'Educació de Barcelona ha distribuït ventiladors a les estances com a mesura provisional. Tanmateix, aquests dispositius no garanteixen unes condicions tèrmiques adequades per al benestar dels infants.

Actuacions fetes

Admesa a tràmit la queixa, la Sindicatura va iniciar la instrucció de l'expedient. Va estudiar els fets i la legislació aplicable, amb la finalitat de valorar si s'havien aplicat els principis de bona administració per a la salvaguarda dels drets fonamentals a la ciutat.

Després d'examinar el contingut de la queixa i la documentació aportada per la persona interessada, es va considerar convenient dirigir-se a l'[Institut Municipal d'Educació de Barcelona](#) per tal de conèixer les intervencions realitzades en relació amb la queixa presentada.

El dia 1 de juny de 2025, es va sol·licitar a aquest organisme la informació necessària per estudiar la queixa i, el dia 12 de juny de 2025, el Síndic va visitar les instal·lacions de l'escola bressol.

[Resposta dels òrgans afectats](#)

El dia 25 de juny de 2025 aquesta Sindicatura va rebre la informació sol·licitada. L'escrit exposa les actuacions dutes a terme i la previsió de reparació de l'aire condicionat de l'escola bressol.

CONSIDERACIONS

1. Actuació municipal a l'Escola Bressol Municipal Alchemika

L'Institut Municipal d'Educació de Barcelona (IMEB) informa que les 105 escoles bressol que aquest organisme gestiona estan climatitzades amb sistemes d'aire fred i calefacció i que s'executen tasques de manteniment preventiu i correctiu dels sistemes de climatització amb regularitat.

En el cas de l'avaría de l'aire condicionat de l'EBM Alchemika és necessari portar a terme treballs específics de reparació que superen els costos habituals disponibles en les partides pressupostàries de manteniment. És per aquest motiu que ha calgut iniciar un procediment administratiu de licitació i adjudicació del contracte que ha demorat el marge d'actuació. **L'IMEB calcula que la reparació de l'aire condicionat es podrà efectuar entre els mesos de juliol i agost d'enguany.**

Mentrestant l'IMEB ha proveït d'aparells d'aire condicionat portàtil i ventiladors les escoles bressol que tenen problemes amb l'aire condicionat. En total ha distribuït un total de 104 aparells portàtils de climatització tipus "pingüi" a trenta escoles, sis d'ells a l'EBM Alchemika.

En un primer moment s'havien facilitat aparells a les escoles amb les avaries més greus, però després també s'han facilitat a escoles amb afectacions de clima parcials o reduïdes.

La distribució dels aparells portàtils és la següent:

CADÍ	2
PETIT UNIVERS	6
GALATEA	1
LEONOR SERRANO	6
LA MAR	1
PUPUT	2
CANIGÓ	3
EL TREN DE FORT	1
PIENC	
LONDRES	3
BELLMUNT	2
PAU	3
LA FASSINA	8
EL COTXET	1
L'ESQUIROL	1
ALCHEMIKA	6
BRESSOL POBLENOU	1
JÚPITER	6
LA VERNEDA DE ST.	2
MARTÍ	
MANIGUA	2
L'ALIANÇA	4
EL TREN	9
MARINA	6
PERE CALAFELL	4
PLA DE FORNELLS	1
DOLORS CANALS	9
LLAR D'INFANTS	3
L'ARGIMON	1

DIAGONAL MAR	3
LA FARINERA	4
LA MORERA	3

Així mateix, l'IMEB informa que l'empresa que durà a terme la reparació de l'aire condicionat en quinze escoles bressol, entre les quals hi ha l'EBM Alchemika, ha fet les visites per redactar el projecte executiu de reparació. **Es preveu** que l'empresa lliuri aquests projectes el dia 11 de juliol i **que s'iniciïn les reparacions necessàries entre els mesos de juliol i agost.**

Les escoles en les quals està previst dur a terme la reparació són l'EBM Alchemika, EBM Dolors Canals, EBM Júpter, EBM El Bressol del Poblenou, EBM El Petit Príncep, EBM La Mar Xica, EBM La Verneda de Sant Martí, EBM Sant Andreu – Fabra i Coats, EBM Cadí, EBM Guinbó, EBM Pau, EBM Petit Univers, EBM Valldaura, EBM La Morera i EMB Manigua.

2. Criteris de confort ambiental a les escoles bressol municipals

Les escoles bressol, com a espais educatius i de cura, han de garantir condicions ambientals segures i saludables. Si bé totes les escoles bressol disposen de sistemes de climatització, molts d'ells no funcionen de forma adequada per afrontar les altes temperatures que es registren durant els mesos més calorosos.

L'article 29 del Reial decret llei 14/2022, d'1 d'agost, de mesures de sostenibilitat econòmica en l'àmbit del transport, en matèria de beques i ajudes a l'estudi, així com de mesures d'estalvi, eficiència energètica i de reducció de la dependència energètica del gas natural estableix que **la temperatura que s'ha de garantir en les instal·lacions habitables condicionades és d'entre 19 °C i 27 °C**, amb una humitat relativa compresa entre el 30% i el 70%.

La normativa indica, així mateix, que els límits de temperatura hauran d'ajustar-se per complir el que es preveu en el Reial decret 486/1997, de 14 d'abril, pel qual s'estableixen les disposicions mínimes de seguretat i salut en els llocs de treball.

Aquest reial decret regula les condicions que han de complir-se en els locals de treball tancats i estableix que la temperatura dels locals on es facin treballs sedentaris propis

d'oficines o similars estarà compresa entre 17 °C i 27 °C i la temperatura dels locals on es desenvolupin treballs lleugers serà d'entre 14 °C i 25 °C.

Aquest inici d'estiu, Barcelona ha viscut una situació excepcional de calor. El mes de juny del 2025 ha estat el més càlid mai registrat, amb onze nits tòrrides i màximes que han arribat fins als 36,9 °C a l'Observatori Fabra. A més, s'han emès els primers avisos per calor nocturna de l'any, ja que les temperatures mínimes no han baixat dels 27 °C en alguns punts de la ciutat, la qual cosa dificulta el descans i agreuja els efectes de la calor acumulada.

L'Escola Bressol Municipal Alchemika, així com altres escoles bressol de la ciutat, ha hagut d'afrontar l'onada de calor d'aquest inici d'estiu amb sistemes de climatització avariats o insuficients. Aquesta situació ha provocat que, en diverses estances, se superessin els límits de temperatura màxima establerts per la normativa vigent.

L'increment global de les temperatures, agreujat pel canvi climàtic, té un impacte directe sobre la salut i el benestar de la població, especialment dels col·lectius més vulnerables, com els infants de 0 a 3 anys. En el cas dels nadons, la seva capacitat limitada per regular la temperatura corporal els fa especialment sensibles a la deshidratació, als cops de calor i a altres afeccions derivades de l'excés de calor.

Diversos estudis han posat de manifest que l'exposició prolongada a temperatures elevades pot afectar negativament el desenvolupament cognitiu i emocional dels infants, així com alterar-ne el descans, l'alimentació i la capacitat de concentració. A més, unes condicions tèrmiques inadequades dificulten la tasca educativa i generen un malestar generalitzat en l'entorn escolar.

Davant aquest escenari, **és imprescindible que les administracions públiques adoptin mesures urgents per adaptar les infraestructures educatives al context climàtic actual.** Això inclou la instal·lació de sistemes de climatització eficients, l'ús de materials que redueixin l'acumulació de calor, la millora de l'aïllament tèrmic o la implementació de protocols de protecció durant les onades de calor.

3. El dret a la salut dels infants

Garantir una temperatura adequada a les escoles bressol no és només una qüestió de confort, sinó un dret fonamental dels infants a créixer en un entorn segur, saludable i respectuós amb les seves necessitats.

Els principis de drets humans d'igualtat i no discriminació exigeixen accions per combatre i remeiar els efectes desproporcionats del canvi climàtic en els col·lectius més vulnerables com els infants i, especialment, els nadons.

L'Observació general núm. 26 (2023) del Comitè dels Drets de l'Infant reconeix explícitament el dret dels infants a viure en un entorn net, saludable i sostenible. Aquest document, que interpreta la Convenció sobre els drets de l'infant, estableix que tots els nivells de govern —inclòs el local— tenen responsabilitats concretes en la protecció dels drets dels infants davant la crisi climàtica.

Segons aquesta observació, **tots els espais on els infants viuen, aprenen i juguen** —com les escoles bressol municipals— **han de disposar de condicions ambientals segures i saludables**. Això inclou la necessitat de protegir els infants de l'exposició a temperatures extremes, especialment en contextos de canvi climàtic.

A l'Estudi analític de la relació entre el canvi climàtic i el dret humà de tothom al nivell més alt de gaudi de la salut física i mental, l'Oficina de l'Alt Comissionat de les Nacions Unides per als Drets Humans (A/HRC/32/23) disposa que **el canvi climàtic afecta directament el dret humà a la salut física i mental**. Els estats tenen l'obligació de prevenir i mitigar aquests efectes, especialment en poblacions vulnerables com la infantil.

L'Ajuntament de Barcelona, com a Administració pública local, té el deure no només ètic, sinó també jurídic, de garantir que les escoles bressol municipals ofereixin un entorn climàticament segur i saludable. En el cas concret de l'EBM Alchemika, el consistori **hauria pogut anticipar la necessitat de reparar el sistema d'aire condicionat abans de l'arribada de les altes temperatures**, tenint en compte que en anys anteriors ja s'havien produït avaries recurrents i que era coneguda la necessitat d'una intervenció estructural que superava les possibilitats del manteniment ordinari.

Aquesta situació no és exclusiva d'aquest centre: a la Sindicatura hem rebut queixes d'altres escoles bressol municipals que han patit problemes similars amb els sistemes de climatització tant durant aquest curs com en períodes anteriors. Davant d'aquesta realitat, era raonable preveure la necessitat de disposar d'un servei de resposta ràpida capaç d'afrontar avaries greus durant els mesos de més calor, com ara juny, juliol i setembre.

Tot i que l'Institut Municipal d'Educació de Barcelona ha reaccionat i està duent a terme les actuacions necessàries per reparar els sistemes de climatització de l'EBM Alchemika i d'altres centres, cal assenyalar que aquesta resposta ha arribat tard. **La situació es podria haver evitat amb una planificació preventiva, en lloc d'una actuació reactiva, un cop el malestar tèrmic ja era greu i posava en risc la salut dels infants i del personal educatiu.**

A més, l'IMEB té marge de millora pel que fa a la comunicació amb les escoles i les famílies. Una informació clara, accessible i actualitzada sobre les intervencions previstes en matèria de climatització contribuiria a reforçar la confiança de la comunitat educativa. La rendició de comptes, la transparència i la participació significativa i informada són elements essencials per garantir una gestió pública responsable i alineada amb els drets dels infants.

DECISIÓ

D'acord amb el que disposen l'article 143 de la Carta municipal de Barcelona i el reglament que regula la Sindicatura de Greuges de Barcelona, aquesta institució té com a missió valorar si s'ha produït un greuge. Considerats els fets i les normes aplicables, conclou que, en aquest cas, **l'actuació de l'Institut Municipal d'Educació de Barcelona ha de millorar per tal de garantir un entorn climàtic adequat a les escoles bressol.**

Per tot el que s'ha exposat, aquesta Sindicatura emet la decisió següent:

- **Recordar a l'Institut Municipal d'Educació** que té l'obligació de garantir un confort tèrmic adequat a les escoles bressol.

- **Advertir l'Institut Municipal d'Educació** que ha de reparar els sistemes de climatització de les escoles bressol abans de l'inici del curs 2025-2026.
- **Recomanar a l'Institut Municipal d'Educació** que disposi d'un manteniment adequat dels sistemes de climatització i en comprovi de forma preventiva el bon funcionament abans de l'arribada dels mesos d'estiu.
- **Recomanar a l'Institut Municipal d'Educació** que dugui a terme les accions necessàries per disposar d'un servei àgil de reparació dels sistemes de climatització de les escoles bressol durant els mesos d'estiu.
- **Recomanar a l'Institut Municipal d'Educació** que informi la comunitat educativa de forma clara i contínua de les intervencions previstes per al manteniment i la climatització adequats de les instal·lacions.

Aquesta resolució es comunicarà a l'òrgan municipal competent, se'n donarà compte al Plenari del Consell Municipal en l'informe anual reglamentari i s'informarà la persona interessada del seu contingut.

Aquesta resolució s'emmarca dins el compromís de l'Ajuntament de Barcelona amb els **objectius de desenvolupament sostenible (ODS)**, d'acord amb la mesura de govern sobre l'Estratègia d'impuls de l'Agenda 2030. Concretament, es relaciona amb l'objectiu "Salut i benestar".